

Toespraak in de NH Kerk door wethouder Frank van Kuppeveld

Net als elk jaar staan we hier bij het monument voor Lubbert Brouwer,
die hier vlakbij werd doodgeschoten door Duitse bezetters.

Omdat hij de keuze had gemaakt om niet weg te kijken.

Omdat hij de keuze had gemaakt om zich te verzetten tegen onderdrukking en onvrijheid.

Die keuze moest hij met de dood bekopen.

Net als veel anderen die de oorlog en bezetting niet overleefden.

Al die anderen die vermoord werden of sneuvelden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog en alle oorlogen en vredesmissies daarna.

Omdat ze een keuze maakten of omdat ze niks te kiezen hadden.

Dat zijn de mensen die we vandaag herdenken.

Dat zijn de verhalen die we ieder jaar moeten blijven vertellen, blijven delen.

Omdat die verhalen niet alleen gaan over de doden, maar ook over de levenden.

Hun verhalen helpen ons om te begrijpen wat er is gebeurd, waarom het gebeurde, en vooral waarom het nooit meer mag gebeuren.

Dat doen we bijvoorbeeld door het plaatsen van Stolpersteinen.

Kleine gedenkstenen in de stoep waar je bijna letterlijk over struikelt terwijl je op weg bent naar de winkel, naar school, naar je werk.

Zodat je dan even denkt aan die man, die vrouw, dat kind dat daar ook ooit liep om iets heel gewoons te doen, dromen en wensen had, maar werd weggevoerd en vermoord.

Dat doen we door deze jaarlijkse Dodenherdenking bij dit monument.

Maar dat doen we vooral, dat moeten we vooral doen, door ons er voortdurend van bewust te zijn dat de vrijheid die we 80 jaar geleden heroverden niet in steen gehouwen is.

Vrijheid is geen passief bezit.

Vrijheid is niet vrijblijvend; vrijheid komt met verantwoordelijkheid.

De verantwoordelijkheid om alert te blijven.

Want oorlog is niet zo ver weg als we dachten; dat hebben we onder andere geleerd van de oorlog in Oekraïne.

Maar ook in ons eigen land moeten we blijven opletten dat onze vrijheid niet wordt verkwanseld.

Want vrijheid wordt niet alleen bedreigd door geweren en granaten,

Maar ook door onverdraagzaamheid.

Door al dat eigen gelijk.

Door vooroordelen en leugens.

Door schreeuwen in plaats van luisteren.

Door gebrek aan begrip, aan tolerantie, aan echt samenleven.

Dat mogen we niet laten gebeuren.

Daar mogen we niet van wegstijgen.

Want echt samenleven betekent dat we kiezen voor verdraagzaamheid.

Dat betekent dat we ervoor kiezen om altijd achter iedere afkomst,

iedere kleur,

iedere geaardheid,

iedere mening,

een mens te zien.

Een mens die we niet uit de weg gaan maar kunnen en willen ontmoeten.

Daarom vind ik het mooi en belangrijk dat er in CulturA veel ruimte is om elkaar te ontmoeten. Zo hoorde ik het verhaal over een Iraanse vrouw die vaak in CulturA zat te lezen.

Ze werkte in de kassen, sprak nauwelijks Nederlands maar had in Iran landbouwkunde gestudeerd. Nu verzorgt ze alle planten in CulturA en is ze betrokken bij de plantjes- en stekjesbieb. Nu heeft ze de kans om net iets meer mee te doen in onze samenleving.

Gewoon omdat een van de vrijwilligers de moeite nam om het gesprek aan te gaan.

Om dat soort ontmoetingen nog makkelijker te maken creëren we in ieder nieuw woonproject een ontmoetingsruimte. Een plek om samen een kop koffie te drinken, samen te handwerken, samen een kaartje te leggen.

Een plek om elkaar te zien en te spreken.

Want dat is het begin van verdraagzaamheid.

Dat is samen leven.

En vooral: dat is de basis van een samenleving waarin we van onze vrijheid kunnen genieten.

Die van onszelf en die van anderen.

“De omgeving van de mens is de medemens”, schreef de Rotterdamse dichter Jules Deelder.

En wij zijn allemaal mens en medemens.

Praters en luisteraars, denkers en doeners, gevers en nemers.

Allemaal onszelf en allemaal anders.

Allemaal met het recht en de verantwoordelijkheid om vreedzaam samen te leven.

En dat kan alleen in alle vrijheid.